ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΠΡΟΝΟΙᾼ

ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 195

ΟΙ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΙΣΤΑΙ

Τὸ τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἀρχηγὸν τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας αἰδ. κ. Mendenhall καὶ ὅπερ δημοσιεύομεν ἐν τῷ ἀνὰ χεῖρας φύλλῳ τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος», ἀποτελεῖ δικαίαν διαμαρτυρίαν πρὸς τὴν πεφωτισμένην συνείδησιν ὁλοκλήρου τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας τῆς Ἀμερικῆς διὰ τὸ ἔγκλημα, τοῦ ὁποίου κινδυνεύουσι νὰ γείνωσιν αὐτουργοὶ ἱεραπόστολοί τινες περιωρισμένης ἀντιλήψεως κατὰ τῆς ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων ἀποκαταστάσεως. Ἡ Χριστιανικὴ Ἀνατολή, σκληρῶς δοκιμασθεῖσα διὰ δουλείας ἀπηνοῦς μακρῶν αἰώνων, ἐπέπρωτο κατ᾽ αὐτὴν ταύτην τὴν περίοδον τῆς ὑπὸ τὸν ἀλλόπιστον τύραννον δοκιμασίας της νὰ ἴδῃ αὐξανομένας τὰς θλίψεις της ἐκ τῶν προπαγανδιστικῶν ἐνεργειῶν τῆς χριστιανικῆς Δύσεως. Προηγήθη ἡ Προπαγάνδα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἥτις, ἀποτυχοῦσα νὰ καταστήσῃ ἐξαρτήματα τῆς Ἐκκλησίας ταύτης τὰς Ὀρθοδόξους Ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας, ἐπίστευσεν ὅτι θὰ ὑπῆγεν αὐτὰς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ποντίφικος τῆς Ρώμης διὰ τοῦ κατ᾽ ἄτομον προσηλυτισμοῦ. Ἡ ἐν τῇ Δύσει πάλη μεταξὺ τοῦ Προτεσταντισμοῦ καὶ τοῦ Καθολικισμοῦ μετετοπίσθη εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἰς βάρος τῶν δυστυχισμένων ραγιάδων.

Καὶ ἐγένετο λοιπὸν ἡ Ἀνατολή, ἡ χώρα τοῦ Εὐαγγελίου, στάδιον ἀντιχριστιανικῆς διαπάλης ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, ἐπαυξησάσης τὰς συμφορὰς καὶ τὰ μαρτύρια τῶν ὑπὸ δουλείαν χριστιανῶν. Ποία γραφὶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξιστορήσῃ ἐπαρκῶς τοὺς αἱματηροὺς πολλάκις περὶ τὸν Τάφον τοῦ Χριστοῦ ἀγῶνας; Ποία δὲ γλῶσσα θὰ ἠδύνατο νὰ παραστήσῃ ἐπακριβῶς τὴν ἀνόσιον περὶ ἐπικρατήσεως πάλην, τῆς ὁποίας θύματα ἔπεσαν πολλάκις ἱερεῖς, ἀρχιερεῖς, Πατριάρχαι, διαβαλλόμενοι ὑπὸ τῶν προπαγανδιστῶν καὶ κατασυκοφαντούμενοι πρὸς τὴν τυραννικὴν τῶν Τούρκων ἐξουσίαν;

Καὶ ἡ μακρὰ καὶ θλιβερὰ αὕτη ἱστορία τῶν προπαγανδιστικῶν ἀγώνων συμπλέκεται μὲ τὴν ἐπ' ἴσης θλιβερὰν πολιτικὴν ἱστορίαν τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ τοὺς Τούρκους. Ἡ θρησκευτικὴ προπαγάνδα γίνεται ὄργανον τῶν πολιτικῶν βλέψεων, καὶ αἱ πολιτικαὶ βλέψεις ἐνδυναμοῦσι τὴν θρησκευτικὴν προπαγάνδαν διὰ χρημάτων καὶ διπλωματικῶν ὑποστηρίξεων, ἀδιάφορον καὶ διὰ τὴν μὲν καὶ διὰ τὴν δὲ ἐὰν ἐξ αὐτῶν προσετίθετο θλῖψις εἰς τὴν θλῖψιν καὶ μαρτύριον εἰς τὸ μαρτύριον τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς. Οἱ στεναγμοὶ τῶν πεδουμένων καὶ οἱ γόοι τῶν υἱῶν τῶν θανατουμένων οὐδεμίαν προὐκάλουν συγκίνησιν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐρχομένων ἐκ Δύσεως μὲ σχῆμα ἱεραποστολικὸν διὰ νὰ διδάξουν τοὺς μαθητὰς τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Λουκᾶ καὶ τοῦ Βαρνάβα, τοῦ Τιμοθέου καὶ τοῦ Τίτου, τοῦ Ἰγνατίου καὶ τοῦ Πολυκάρπου, τοῦ Ἀθανασίου καὶ τοῦ Κυρίλλου, τοῦ Γρηγορίου, τοῦ Βασιλείου, τοῦ Χρυσοστόμου, τοὺς ὁμοφύλους τῶν Ἐπισκόπων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, πῶς πρέπει νὰ πιστεύωσιν εἰς τὸν ἐνανθρωπήσαντα Υἱὸν τοῦ Θεοῦ! Δι' αὐτοὺς ἓν καὶ μόνον προεῖχε ζήτημα: τὸ πῶς δῆλα δὴ νὰ ποιήσωσιν ἕνα ἐπὶ πλέον προσήλυτον. Δι' αὐτὸ ἄλλως τε καὶ μόνον περιῆγον γῆν καὶ θάλασσαν, μηδόλως φοβούμενοι τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Κυρίου κατὰ τῶν προσηλυτιστῶν.

Ἐπιστεύσαμεν, ὅτι, ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐπέπνευσεν ἐπὶ τοῦ κόσμου κατόπιν τῶν τρομακτικῶν συμφορῶν τοῦ ἀπαισίου πολέμου, οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ αὐτοκαλούμενοι ἐργάται τοῦ Εὐαγγελίου, θὰ ἤνοιγον τὰς καρδίας των εἰς τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς. Θὰ ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ περιωρισμένου κύκλου τῶν στενῶν προσηλυτιστικῶν ἀντιλήψεων, θὰ ἀνέβαινον εἰς τὸ ἠθικὸν ὕψος τῶν

λαῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προέρχονται, θὰ μετεῖχον τῆς χαρᾶς τῶν δυστυχισμένων δούλων διὰ τὸ ἐκχυθὲν ἐπ' αὐτοὺς θεῖον ἔλεος ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολυτρώσεώς των, αὐτοὶ πρὸ πάντων, οἱ ὁποῖοι εἶδον ἐκ τοῦ πλησίον τὸ σκληρὸν τῶν λαῶν τούτων μαρτύριον. Δυστυχῶς τὰ ἀναγγελλόμενα ἐκ Παρισίων, ὅτι εὑρέθησαν ἱεραπόστολοι, προσπαθοῦντες διὰ τῶν ἐκθέσεών των νὰ παραπλανήσουν τὴν πεφωτισμένην ἀντίληψιν τῶν μεγάλων ἀντιπροσώπων τῶν ἐθνῶν, οἱ ὁποῖοι συνῆλθον εἰς Παρισίους μὲ τὴν χριστιανικὴν πρόθεσιν νὰ ἀποδώσωσι δικαιοσύνην εἰς τὰ ἀδικούμενα ἔθνη, ἀποδεικνύει ὅτι ἱεραποστολικοί τινες κύκλοι νοσοῦσιν ἀθεραπεύτως, καὶ ἡ ἐπὶ τούτῳ θλῖψις ἡμῶν αὐξάνει ἀκόμη περισσότερον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ κύκλοι οὗτοι προέρχονται ἀπὸ τὴν μεγάλην χώραν, ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας ἐλέχθησαν καὶ λέγονται οἱ ὑψηλότεροι καὶ εὐγενέστεροι λόγοι. Βεβαίως πάντες γνωρίζομεν, ὅτι ἡ μεγάλη χώρα τοῦμεγάλου Οὐΐλσωνος δὲν ἐνέχεται καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς τὰς περιωρισμένας ταύτας ἀντιλήψεις τῶν Ἀμερικανῶν ἱεραποστόλων. Αἱ Ἱεραποστολαὶ ἐν Ἀμερικῇ εἶνε ἰδιωτικαὶ ὀργανώσεις οὐδεμίαν ἔχουσαι σχέσιν οὔτε πρὸς οἱονδήποτε Κράτος, οὔτε πρὸς τὴν Συνομοσπονδίαν τῶν Κρατῶν αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ αἱ Ἐκκλησίαι ἐκ τῶν κόλπων τῶν ὁποίων ἐξέρχονται οἱ ἱεραπόστολοι, καὶ οἱ χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ὡς ἄτομα δίδουν τὰ χρήματά των πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Ἱεραποστολῶν, εὑρίσκονται ἐν ἀπολύτως καλῇ πίστει καὶ ἐμφοροῦνται ὑπὸ μόνου τοῦ ἰδεώδους τῆς διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου ὡς καὶ πρότερον μὲν ἐγιγνώσκετο παρ' ἡμῖν, εἶδε δὲ καὶ ἀντελήφθη ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐν Ἀμερικῇ πρόσφατον παρουσίαν του. Διὰ τὸ περιωρισμένον τῶν ἀντιλήψεών των ὑπεύθυνοι εἶνε αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἐν Ἀνατολῇ δρῶντες ἱεραπόστολοι. Οὗτοι, θεωροῦντες προσωπικὴν ἐπιτυχίαν ἢ ἀποτυχίαν τὴν ἀπόκτησιν ἢ μὴ ἀπόκτησιν προσηλύτων, διατίθενται εὐμενῶς μὲν πρὸς ἐκείνους τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς, οἱ ὁποῖοι εἶνε εὔκολοι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν θρησκείαν των ἐξ ἰδιοτελείας ἢ ἐκ θρησκευτικῆς ἐπιπολαιότητος, δυσμενῶς δὲ πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, ἐστηριγμένοι εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων των, ἐμμένουσιν εἰς αὐτὴν ἕως θανάτου.

Καὶ ἄλλως δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρουσιάζονται καθυστερημένοι ἀπέναντι τοῦ νέου πνεύματος τῆς συναδελφώσεως καὶ τῆς φιλίας, ἥτις

ἐν τῷ παρόντι διαπνέει ὅλας τὰς Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας. Καθ᾽ ὃν χρόνον πανταχόθεν ὑποστηρίζεται ἡ σύμπηξις Συνδέσμου τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς στηρίγματος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, καθ᾽ ὃν χρόνον οἱ συντηροῦντες αὐτοὺς Σύλλογοι ἐν Ἀμερικῇ ὁμολογοῦσι τὸ ἐπιζήμιον τοῦ προσηλυτισμοῦ μεταξὺ χριστιανῶν, αὐτοὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν τῶν δούλων λαῶν. Ἀλλ᾽ αἱ ἀντιλήψεις των καὶ αἱ ἰδέαι των καὶ αἱ μέθοδοί των ἀνῆκον εἰς τὸ παρελθὸν καὶ αἱ ἐνέργειαί των εἶνε καταδεδικασμέναι εἰς ἀποτυχίαν. Ἡ φωτεινὴ τοῦ Οὐΐλσων διάνοια δὲν ἔχει ἀνάγκην τοῦ φωτὸς τῶν ἡμιεσβεσμένων λύχνων τῶν προπαγανδιστῶν.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων, ὁ κ. Βεστέρμαν, ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀμερικῆς ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ, τῇ μελετώσῃ τὰς ἑλληνικὰς ἀξιώσεις, ἠρώτησε τοὺς αὐτόθι ἀντιπροσώπους τῶν Μικρασιατῶν μεταξὺ ἄλλων καὶ «διατί οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας δεικνύουν μᾶλλον ἐχθρότητα πρὸς τοὺς Ἀμερικανοὺς ἱεραποστόλους». Κατὰ τὰς αὐτὰς εἰδήσεις, ὁ Ἀμερικανὸς ἀντιπρόσωπος ἐφαίνετο ἀποδίδων μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ἐρώτησίν του ταύτην, διότι ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀντιπροσωπεία εἶχε λάβει πληθὺν ἐκθέσεων Ἀμερικανῶν ἱεραποστόλων ἔκ τε Βορείου Ἠπείρου καὶ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, ἐν ταῖς ὁποίαις οὗτοι ἐκφράζονται ἐχθρικῶς κατὰ τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, ἐτονίσθη δὲ ὅτι εἰς τὰς ἐκθέσεις ταύτας ἔγκειται ἡ αἰτία τῶν ἀντιρρήσεων τῶν Ἀμερικανῶν ἀντιπροσώπων εἰς τὰ ἑλληνικὰ δίκαια. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, λαβὼν γνῶσιν τῶν εἰδήσεων τούτων, ἔσπευσε νὰ διαβιβάσῃ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

Πρὸς τὸν Σεβ. Mendenhall, Ἀρχηγὸν τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας. Ν. Ὑόρκην

Εὑρισκόμενος παρ᾽ Ὑμῖν, ἔσχον τὴν τιμήν, ἐν ἀλησμονήτῳ συνεδρίᾳ τῶν κορυφῶν τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος, νὰ ἐξηγήσω διὰ μακρῶν τοὺς λόγους, δι᾽ οὓς πολλοὶ τῶν ἐν Ἀνατολῇ Ἀμερικανῶν ἱεραποστόλων διάκεινται δυσμενῶς πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς συναισθανόμενος, ὅτι κατ᾽ εὐδοκίαν Θεοῦ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἔγινεν ὄργανον γραπτῆς διατυπώσεως καὶ διαδόσεως τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλυφθείσης ἀληθείας, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἐδιδάχθη οὕτος ἐκ τοῦ στόματος

τοῦ Παύλου καὶ τῶν συνεκδήμων του, ὅτι Ἕλληνες ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι Θεολόγοι, ὅτι ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς χώραις συνεκροτήθησαν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ διετυπώθησαν τὰ Σύμβολα τῆς Πίστεως, ἔχων δὲ ζωηρὰν τὴν συνείδησιν τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀντέχεται ἀκλονήτως τοῦ πατρίου δόγματος, ὡς διετυπώθη εἰς τὰς ἑπτὰ Οἰκουμενικὰς Συνόδους. Ἐπὶ πλέον, ἀγῶνες μακροὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας πρὸς διατήρησιν τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ δημοκρατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας πολιτεύματος, ἀγῶνες μακροὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τουρκικῆς δουλείας κατὰ τῶν ἐκ τῆς Δύσεως θρησκευτικῶν προπαγανδιστῶν, ζητούντων νὰ ἐπιβάλωσιν αὐτῷ, διὰ κατακρίτων πολλάκις μέσων, τὰς δογματικὰς αὐτῶν ἀντιλήψεις, καὶ συνταύτισις, συνεπείᾳ τῶν ἐκ τῆς δουλείας παθημάτων, τῆς θρησκευτικῆς πίστεως πρὸς τὸν πόθον τῆς ἐπανακτήσεως τῆς ἀπωλεσθείσης ἐθνικῆς ἐλευθερίας, ἐδημιούργησαν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε νὰ θεωρῇ προδότην τοῦ ἐθνικοῦ ἰδώδους πάντα Ἕλληνα ἀποσκιρτῶντα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐχθρὸν δὲ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους πάντα ἀποπειρώμενον ν' ἀποσπάσῃ Ἕλληνας ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τὰς ἀληθείας ταύτας ἀγνοοῦντες ἢ παραγνωρίζοντες τινὲς τῶν Ἀμερικανῶν ἱεραποστόλων, καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως μόνης τῶν προσηλυτιστικῶν ἐπιτυχιῶν ἢ ἀποτυχιῶν αὐτῶν τοὺς Ἀνατολικοὺς λαοὺς κρίνοντες, εἶνε πρόθυμοι νὰ χαρακτηρίζωσι τοὺς μὲν τὴν πάτριον αὐτῶν θρησκείαν εὐκόλως ἐγκαταλείποντας λαοὺς ὡς προοδευτικοὺς καὶ τῶν Ἀμερικανῶν φίλους, τοὺς δὲ τὸ πάτριον δόγμα στερρῶς κρατοῦντας Ἕλληνας, ὡς ἔθνος ὀπισθοδρομικὸν καὶ μὴ φίλα πρὸς τὴν Ἀμερικὴν φρονοῦν. Ἡ ἐντελῶς πεπλανημένη αὕτη ἀντίληψις καὶ εἰς τὸ παρελθὸν μεγάλως ἀδικήσασα τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ἐκδηλοῦται καὶ νῦν, ὅτε κρίνεται ἐν Παρισίοις τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς ἡ τύχη, κινδυνεύει δὲ νὰ γίνῃ πρόξενος μεγίστου ἱστορικοῦ ἀδικήματος εἰς τὸ πολυπαθὲς τῶν Ἑλλήνων Ἔθνος.

Γνωρίσας ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ γνησίως χριστιανικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ὀργανωτὰς καὶ συντηρητὰς τῶν ἐν Ἀνατολῇ Ἀμερικανῶν ἱεραποστόλων καὶ θαυμάσας τὸν ἀνιδιοτελῆ ζῆλον τῶν ταύτας διευθυνόντων, πεποιθότως φρονῶ, ὅτι ἐκπληρῶ ἱερὸν καθῆκον πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, τῶν

ὁποίων σημαιοφόρος ἀναγνωρίζεται παγκοσμίως ἡ μεγάλη καὶ εὐτυχισμένη χώρα Ὑμῶν, ζητῶν τὴν μεσολάβησιν πασῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἱεραποστολικῶν ὀργανώσεων, τῶν διατηρουσῶν κέντρα ἱεραποστολικὰ ἐν Ἠπείρῳ, Θράκῃ καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, πρὸς ἐξουδετέρωσιν κρίσεων μεροληπτικῶν εἰς βάρος τῶν ἀπαραγράπτων δικαίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Δὲν λησμονῶ, Σεβάσμιε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, ὅτι ἀνεγνωρίσατε τὴν ὀρθότητα τῶν ἐξηγήσεών μου ἐν τῇ συνεδρίᾳ ἐκείνῃ, ὅτι ὑπεσχέθητε κατάργησιν τοῦ προσηλυτιστικοῦ σκανδάλου καὶ βοήθειαν πρὸς τὰς Ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας, ὅπως ἐπανακτήσωσι τὰ μέλη αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ὁ τύραννος διὰ τοῦ ξίφους καὶ τῶν διωγμῶν ἀπέσπασαν εἰς τὸν Μουσουλμανισμόν, καὶ ὅτι ἐνθουσιωδῶς ἐχαιρετίσατε τὰς ἀπόψεις, ἃς παρουσίασα διανοιγομένας πρὸς τὸ ἰδεῶδες τῆς παγκοσμίου χριστιανικῆς ἑνότητος διὰ τῆς συνολικῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν χριστιανικῶν τῆς Ἀνατολῆς λαῶν. Μοὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ πιστεύσω, ὅτι εἶνε δυνατὸν τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐρευνήσας εἰς τὰς ἐν Ἀμερικῇ πηγὰς αὐτοῦ, εὗρον διαυγές, φωτεινόν, ὄντως χριστιανικόν, νὰ γίνῃ ἀφορμὴ θλίψεως εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἀνατολῆς ἐξ αἰτίας περιωρισμένου πνεύματος ἱεραποστόλων. Ὁ Μέγας Σας Πρόεδρος Οὐΐλσων, ὅστις ἰδιαιτέρως ἀποτελεῖ ἀγλάϊσμα τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας, ἀγνοῶν ἐξ ἀμέσου ἀντιλήψεως τὴν ἐν Ἀνατολῇ κατάστασιν, εἶνε δίκαιον νὰ διαφωτισθῇ περὶ αὐτῆς ἀπ' εὐθείας ὑφ' Ὑμῶν τῶν πεφωτισμένων Ἀρχηγῶν τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἐκδώσῃ δικαίαν ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων τῶν Χριστιανικῶν τῆς Ἀνατολῆς Ἐθνῶν.

† Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ΜΕΛΕΤΙΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Ἀφ' ἧς στιγμῆς κατέστη δυνατόν, μετὰ τὴν ἧτταν τῆς Τουρκίας, νὰ διαβιβάζωνται πρὸς ἡμᾶς εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως, ἐπληροφορούμεθα, ὅτι μεγάλη μεταρρυθμιστικὴ ἐκκλησιαστικὴ κίνησις ἤρχισε νὰ ἐκδηλοῦται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ΚΠόλεως, πρὸ ἱκανοῦ δὲ χρόνου ἀπεστάλη ἡμῖν φυλλάδιον συντεταγμένον ὑπὸ τοῦ Μητροπ. Σμύρ-

νης κ. Χρυσοστόμου, ἐν ᾧ ὑποδεικνύονται τὰ μεταρρυθμίσεως δεόμενα ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ βίῳ καὶ ὁ τρόπος τῆς ρυθμίσεώς των κατὰ τοὺς ἐκκλησ. κανόνας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

Πρὸς τὴν κίνησιν ταύτην σχετίζονται καὶ αἱ κατωτέρω γνῶμαι τοῦ Παν. Μητροπολίτου Ἐφέσου κ. Ἰωακείμ, τὰς ὁποίας οὗτος διεβίβασε γραπτῶς πρὸς τὸν δι᾿ ἐπιστολῆς ἐρωτήσαντα αὐτὸν Παν. Μητροπολίτην Αἴνου, ὡς εἰσηγητὴν παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ ΚΠόλεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν μεταρρυθμίσεων:

α΄) Συντόμευσις ὅλων τῶν μακρῶν ἀκολουθιῶν, αἱ ὁποῖαι, κουράζουσαι τὸν χριστιανόν, συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ ἀπομακρύνωσι μᾶλλον αὐτὸν τῆς Ἐκκλησίας ἀντὶ νὰ τὸν προσελκύωσιν. Ἐκτὸς τῆς συντομεύσεως τῆς Θ. Λειτουργίας, φρονῶ, ὅτι δέον νὰ συντομευθῇ ἡ Ἀκολουθία τῶν Δώδεκα Εὐαγγελίων, τῶν Βασιλικῶν Ὡρῶν τῆς Μεγ. Παρασκευῆς καὶ νὰ καθιερωθῇ μία εὐχὴ γονυκλίσεως τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἀντὶ τῶν τριῶν.

β΄) Συντόμευσις τῶν εὐχῶν τῶν μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Γάμου, αἵτινες ὡς ἔχουσι νῦν, ἀποτελοῦσι βαττολογίαν, τὴν ὁποίαν μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ δυσφορίας ἀκροῶνται οἱ χριστιανοί.

γ΄) Διαρρύθμισις τοῦ καθιερωμένου συστήματος τῶν νηστειῶν. Φρονῶ ὅτι δύναται νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀποχὴ τοῦ κρέατος δὶς τῆς ἑβδομάδος διὰ λόγους ὑγιεινούς, νὰ καθιερωθῇ δὲ πραγματικὴ νηστεία, δηλαδὴ αὐστηρὰ ξηροφαγία καὶ ἐγκράτεια τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, μίαν ἑβδομάδα πρὸ τῶν Χριστουγέννων, τὴν Μεγάλην ἑβδομάδα τῶν Παθῶν, τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, διὰ νὰ μεταλαμβάνωσιν οἱ χριστιανοί, τὴν παραμονὴν τῶν Θεοφανείων καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

δ΄) Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου φρονῶ ὅτι δέον νὰ περιορισθῶσιν εἰς μὲν τοὺς ἐξ αἵματος βαθμοὺς μέχρι τοῦ τετάρτου συμπεριλαμβανομένου, εἰς δὲ τοὺς ἐξ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ δευτέρου συμπεριλαμβανομένου.

ε΄) Τὴν παραδοχὴν τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου θεωρῶ ἐπιβεβλημένην, οὐ μόνον διότι εἶνε ἀκριβέστερον τοῦ ἡμετέρου, ἀλλὰ καὶ διότι θεωρῶ ὅλως ἄτοπον νὰ μὴ συνεορτάζωσιν ἀπὸ κοινοῦ ὅλα τὰ χριστιανικὰ ἔθνη τὰς μεγάλας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἑορτάς.

Πλὴν τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἑορτῶν φρονῶ ὅτι πᾶσα ἑορτὴ ἑορταζομένου ἁγίου δέον νὰ ἀναβάλληται εἰς τὴν ἀμέσως ἑπομένην Κυριακήν.

ς΄) Τὸν θεσμὸν τῆς ἀγαμίας τοῦ κλήρου ἀνέκαθεν ἐθεώρησα παραίτιον τῆς δικαίας ἢ ἀδίκου κακολογίας τοῦ κλήρου. Φρονῶ, ὅτι, ἀρθέντων καθ' ὁλοκληρίαν τῶν ἐπιβαλλόντων αὐτὸν λόγων, ἀνάγκη νὰ ἐπιτρέπηται εἰς τοὺς βουλομένους ὁ γάμος τῶν κληρικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν εἰς ὅλους τοὺς βαθμούς.

ζ΄) Τὴν ἐν χρήσει νῦν ἀκαλλαίσθητον ἐξωτερικὴν περιβολὴν τῶν κληρικῶν, δυσβάστακτον καὶ δυσμεταχείριστον χειμῶνός τε καὶ θέρους, φρονῶ ὅτι δέον νὰ ἀντικαταστήσῃ περιβολὴ μᾶλλον κατάλληλος, οἵαν φέρουσιν οἱ ἐν Εὐρώπῃ ἡμέτεροι κληρικοί, διατηρουμένου τοῦ ράσου μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

η΄) Τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς δέον ἐπίσης νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ σκιαδίου ἢ ἄλλου τοιούτου καταλλήλου. Περὶ δὲ τῆς κουρᾶς τῆς κόμης οὐδὲ λόγος δέον νὰ γίνηται, τῆς διατηρήσεως αὐτῆς ἀντιβαινούσης εἰς ρητὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπαγόρευσιν.

ι΄) Ὁ Κανονισμὸς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς φρονῶ, ὅτι δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ συμφώνως μὲ τὰς περιστάσεις, οὕτως ὥστε νὰ ἐξέρχωνται τῆς Σχολῆς κληρικοὶ καὶ ὑπὸ κοινωνικὴν ἔποψιν πρωτίστως μεμορφωμένοι καὶ ὄχι, ὡς σήμερον, ἄμοιροι ὅλων τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν.

ΙΩΑΚΕΙΜ
Μητροπολίτης Ἐφέσου

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ Δ΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Ἡ ἐλπὶς καθόλου ἀποτελεῖ ἓν ἀπὸ τὰ μεγαλήτερα στηρίγματα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Καὶ ὁ Θεὸς ἔκαμεν ὥστε ἡ ψυχή μας νὰ προσκολλᾶται εἰς τὴν ἐλπίδα καὶ ἐν μέσῳ τῶν δυσκολωτέρων δοκιμασιῶν τῆς ζωῆς, ἐπιμένουσα νὰ τὴν διακρατῇ, καὶ ὅταν πυκνὰ καὶ σφοδρὰ κύματα ζητοῦν νὰ μᾶς παρασύρουν εἰς τὸ πέλαγος τῆς ἀπελπισίας.

Ἀλλὰ θὰ ἦτο μεγάλη πλάνη, ἐὰν ἤθελε νὰ νομίσῃ τις, ὅτι ἡ φύσις μόνη ἀρκεῖ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν διάρκειαν ἑνὸς εὐεργετικοῦ αἰσθήματος καὶ νὰ τὸ διατηρήσῃ ἰσχυρὸν καὶ ἀμάραντον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Ἡ καθημερινὴ πεῖρα καὶ ἡ ἱστορία τῶν κοινωνιῶν μαρτυροῦν ὅτι, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐκεῖ ἐξασθενεῖ βαθμηδὸν ἡ ἠθικὴ ζωή, καὶ τὰ ὡραιότερα, εὐγενέστερα καὶ δυνατώτερα αἰσθήματα ὑποκύπτουν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, εἰς θλιβερὰν χρεωκοπίαν.

Ἡ ἐλπὶς ἐξαιρεῖται τάχα ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν ταύτην; Ἐρωτήσατε περὶ τούτου ὅλας τὰς ἐποχάς, ὅλους τοὺς τόπους, ὅλους τοὺς πολιτισμοὺς καὶ ὅλας τὰς βαρβαρότητας. Ἡ ἀπάντησις εἶνε μία. Ὁ βίος εἶνε συμπεπλεγμένος μὲ τόσας ἀτυχίας, τόσας θλίψεις καὶ πολλάκις τόσας καταστροφάς, ὥστε οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴ ὑπόκεινται μόνον εἰς μελαγχολίας περιστατικὰς καὶ ἀθυμίας προσκαίρους, ἀλλὰ καὶ νὰ διαποτίζωνται τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ νὰ σύρουν τὴν ὕπαρξίν των στυγνοὶ καὶ ἀπέλπιδες, πολλοὶ δὲ καὶ νὰ ἐπιζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὴν συνεχῆ καὶ ἀτέρμονα ταύτην ὀδύνην διὰ τῆς αὐτοκτονίας.

Πῶς λοιπὸν θὰ ἐνισχύσωμεν καὶ θὰ στερεώσωμεν τὴν ἐν ἡμῖν ἐλπίδα; Πῶς θὰ τὴν καταστήσωμεν ἀνωτέραν καὶ ἰσχυροτέραν ἀπὸ τὰς δοκιμασίας, τὰς περιπετείας, τὰς θλίψεις, τὰς ἐπιβουλάς, τὰς νόσους, τοὺς θανάτους καὶ τὰς λοιπὰς πικρίας τῆς ἐπιγείου ζωῆς; Πῶς θὰ δύναται μία ψυχὴ νὰ κρατῇ ἐντός της ἄθραυστον τὴν ἐλπίδα καὶ νὰ εὑρίσκῃ σκοπιμότητα εἰς τὸν βίον καὶ νὰ κοπιᾷ ὑπὲρ εὐγενῶν ἰδανικῶν, ἀκόμη καὶ ὅταν διῆλθον ὑπεράνω της ὅλαι αἱ θύελλαι καὶ οἱ κυματισμοὶ τοῦ κόσμου τούτου; Νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰ πλούτη; Ἀλλ᾽ ηὐτοκτόνησαν ἑκατομμυριοῦχοι.

Νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὰ ἀξιώματα καὶ τὰς ἐξουσίας; Ἀλλὰ κατέστρεψαν οἱ ἴδιοι τὸν βίον των κυβερνῆται κρατῶν καὶ πρίγκηπες, ἀντηχοῦν δὲ διὰ τῶν αἰώνων οἱ στεναγμοὶ καὶ οἱ γόοι βασιλισσῶν καὶ βασιλέων.

Νὰ ζητήσωμεν τὴν βοήθειαν τῆς φιλοσοφίας; Ἀλλ᾽ ηὐτοκτόνησαν ὁ Κάτων καὶ ὁ Βροῦτος, καὶ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὑπὸ τὴν πληθώραν τῶν Γυμνασίων, τῶν Λυκείων, τῶν Πανεπιστημίων, τῶν Ἀκαδημιῶν, ὑπὸ τὴν ἐντεταμένην καλλιέργειαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων, ὑπὸ τὰς καυχήσεις καὶ τοὺς κομπασμοὺς τῶν

σοφῶν τοῦ κόσμου, ἀσυγκρίτως πολυπληθεστέρων παρὰ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐποχήν, ηὔξησαν τεραστίως αἱ αὐτοκτονίαι. Καὶ ἡ αὔξησις αὕτη, κατὰ τὴν διάκρισιν τῶν στατιστικῶν, παρετηρήθη ὅπου ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ παιδεία ἠθέλησε νὰ βαδίσῃ διεζευγμένη ἀπὸ τὴν εὐσέβειαν μὲ τὴν μωρὰν ἀντίληψιν ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε δῆθεν νόσος τῆς ψυχῆς καὶ ὅτι ἀρκεῖ μόνη ἡ ἐπιστήμη νὰ γείνῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ πηγὴ ὅλης του τῆς ἀναπτύξεως, ὅλης του τῆς προόδου καὶ ὅλης του τῆς ἐπιτυχίας καὶ τῆς χαρᾶς.

Οἱ Χριστιανοὶ ἂς δοξάζωμεν τὸν Θεὸν διότι διὰ τοῦ Εὐαγγελίου του μᾶς δεικνύει πῶς δυνάμεθα νὰ μὴ ἀποχωριζώμεθα ποτὲ ἀπὸ τὴν γλυκύτητα, τὴν παρηγορίαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐλπίδος.

Δὲν θλίβεται λοιπὸν ὁ Χριστιανός; Δὲν δοκιμάζεται αὐτός; Δὲν εἶνε ἐκτεθειμένος εἰς τὰς θυέλλας καὶ τὰς πικρίας τοῦ βίου;

Μάλιστα. Κυματίζεται καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ χριστιανοῦ, ἀλλὰ χωρὶς νὰ βυθίζεται, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἀπελπίζεται. Καὶ δι᾽ ὅλων τῶν δυσκολιῶν, τῶν ἀτυχημάτων, τῶν πειρασμῶν, τῶν ἀγώνων εὑρίσκει περισσοτέραν ἐνίσχυσιν, ὥστε ὑπὲρ τὰς πικρίας τῆς ζωῆς νὰ ὑπερισχύῃ ὁ γλυκασμός της.

Τί εἶνε, τὸ ὁποῖον τὴν στηρίζει, τὴν ἐνισχύει, τὴν γλυκαίνει, τὴν καθιστᾷ ἀκατάβλητον καὶ ἀήττητον, καὶ τῇ μεταδίδει πάντοτε τὴν δύναμιν νὰ ἐκτελῇ τὸ καθῆκόν της, νὰ μένῃ εἰς τὴν διακονίαν της, καὶ νὰ μὴ γυμνώνεται ἀπὸ τὴν ἐλπίδα της;

Οὐδὲν ἄλλο παρὰ ἡ πλήρης πεποίθησίς της ὅτι παρὸν καὶ μέλλον, γῆ καὶ οὐρανός, χρόνος καὶ αἰωνιότης κυβερνῶνται ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ ὅτι οὗτος, τελείως ἀληθινὸς καὶ πιστός, ἔχει ἠγγυημένην τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν ὅλων του τῶν βεβαιώσεων καὶ ἐπαγγελιῶν.

Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπαγγελίαι αὗται;

Διὰ τὴν παροῦσαν ζωήν, ὅτι, παρὰ τὰς δοκιμασίας καὶ τὰς θλίψεις της, χρησίμους πολλάκις εἰς τὴν παιδαγωγίαν μας καὶ τὴν ἠθικὴν τελειοποίησίν μας, Αὐτός, ὁ οὐράνιος Πατήρ μας, ἐὰν τὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὸν θέλωμεν, κατοικεῖ εἰς τὸν οἶκόν μας, διαμένει εἰς τὰς ψυχάς μας, συγχωρεῖ τὰ πταίσματά μας, μᾶς καθιστᾷ καθαρούς, ἁγνούς, ἐλευθέρους, καὶ μᾶς χαρίζει τὴν ἀγάπην Του, τὴν χαράν Του, τὴν εἰρήνην Του.

Ἀλλὰ διατί, τότε, τόσοι χριστιανοὶ εἶνε γεμᾶτοι ἀπὸ ἀθυμίας, ἀπὸ παράπονα, ἀπὸ γογγυσμούς, ἀπὸ φιλονεικίας, ἀπὸ μάχας;

Διὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον ἕνεκα τῆς ἰδίας των ἀνοησίας καὶ τοῦ ἰδίου των πταίσματος. Θέλεις ἡ ἐλπίς σου νὰ μὴ καταισχύνεται οὐδὲ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον; Μιμήσου τὸν Ἀβραάμ. Τί εἶχεν οὗτος; Πίστιν ζωντανήν, φιλανθρωπίαν πρόθυμον, πειθαρχίαν πλήρη πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν. Ἰδοὺ πῶς, κατὰ τὸν ἀπόστολον, «ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας». Θέλεις νὰ ἐπιτύχῃς καὶ σὺ τὴν πρὸς πάντα χριστιανὸν ἐπαγγελίαν περὶ ἐγκατοικήσεως τῆς θείας χάριτος, περὶ εἰρήνης καὶ χαρᾶς; Θὰ τὸ κατορθώσῃς, ἀλλὰ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους· ὅτι δηλαδὴ θὰ πιστεύῃς ἀληθινά, θὰ ὑπακούῃς τελείως εἰς τὸν Θεόν, καὶ θὰ θαυμάσῃς καὶ θὰ μακροθυμῇς.

Χρειάζεται τοῦτο πολλὴν προσπάθειαν; Ἀξίζει ὅμως τὸ ἐνδιαφέρον μας. Διότι τίποτε δὲν εἶνε τόσον ὑψηλὸν καὶ τόσον πολύτιμον καὶ ἀξιοζήλευτον, ὅσον ψυχὴ καρτερική, διατηροῦσα ὅλον τὸ ἠθικόν της ἀνεξαρτήτως τῶν βιοτικῶν περιστάσεων, καὶ ἱκανὴ νὰ χαίρῃ καὶ νὰ εἰρηνεύῃ ὄχι μόνον εἰς τὴν ἠπιότητα τῆς γαλήνης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τραχύτητα τῆς τρομερωτέρας καταιγίδος.

Ἀλλ' αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ ἐπὶ γῆς βίου εἶνε τόσον ἰσχυραὶ μόνον διότι ἑνώνονται μὲ τὰς ἐπαγγελίας καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς μελλούσης ζωῆς. Καὶ εἶνε αὗται ὅτι ὁ Θεός, δίκαιος, ἀλλὰ καὶ εὔσπλαγχνος κριτής, ἀλλὰ καὶ πατήρ, ἐπιφυλάσσει εἰς τὴν θερμὴν μετάνοιαν καὶ εἰς τὴν εἰλικρινῆ προσπάθειαν πρὸς πληρεστέραν τήρησιν τῶν ἐντολῶν του αἰώνια ἀγαθὰ καὶ ἀτελεύτητον μακαριότητα.

Τοιαύτη ἐλπὶς εἶνε τὸ σπουδαιότερον κεφάλαιον τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Κατὰ τὸν ἀπόστολον, εἶνε αὕτη «ἄγκυρα τῆς ψυχῆς ἀσφαλὴς καὶ βεβαία». Καὶ ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι δι' ὅλους ἡ παροῦσα ζωὴ εἶνε πέλαγος, ἀναπεπταμένον μάλιστα πέλαγος, τὸ ὁποῖον συχνὰ ἀναταράττουν σφοδροὶ ἄνεμοι καὶ κύματα ἐπικίνδυνα, θὰ εὕρωμεν ὅτι ἀληθινὰ φρόνιμοι ὄχι μόνον ἐκ τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν τῆς γῆς, εἶνε μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐφρόντισαν νὰ στηρίζωνται εἰς τὴν ἄγκυραν ταύτην, ὥστε νὰ μὴ τρομάζουν καμμίαν τρικυμίαν τοῦ βίου καὶ νὰ διατηροῦν τὴν γαλήνην των ὅπου οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ ὀλιγόπιστοι παραδίδονται εἰς τάραχον καὶ καταλαμβάνονται ἀπὸ ἀπελπισίαν καὶ πανικόν.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΣ

Ὅπου ὑπάρχει Ἑλληνισμὸς ἀλύτρωτος, μία καὶ μόνη ὁμόφωνος ἀκούεται κραυγή, εἷς καὶ μόνος ἑνιαῖος καὶ ἀδιαίρετος πόθος διαδηλοῦται: ἡ ἕνωσις μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Καὶ ἡ κραυγὴ αὕτη καὶ ὁ πόθος ἐβροντοφωνήθη οὐχὶ ἅπαξ, οὐδὲ δίς, οὐδὲ πολλάκις· ἀποτελοῦν τὴν ζωὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπ' αἰώνων, ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς Οἰκουμένης. Καὶ ἠκούσθη αὕτη τώρα ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως καὶ ἐκεῖ, ὅπου τὸ φίμωτρον τοῦ τυράννου μέχρι χθὲς ἐφίμωνε τὰ στόματα τῶν ραγιάδων καὶ συνέπνιγε τὴν φωνὴν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς. Τηλεγραφήματα ἐκ ΚΠόλεως ἤγγειλαν, ὅτι καθ' ἣν Κυριακὴν ἔγεινε τὸ Δημοψήφισμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς ΚΠόλεως, τὸ ὁποῖον ἀναφέρομεν ἐν τοῖς «Χρονικοῖς», ὁ ἁπανταχοῦ τῆς Τουρκίας Ἑλληνισμὸς προέβη εἰς τὸ αὐτὸ διάβημα συγκεντρωθεὶς εἰς τοὺς ναοὺς καὶ συντάξας ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ συγκινητικωτάτας προκηρύξεις ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, αἵτινες καὶ ἀμέσως διεβιβάσθησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

ΕΙΝΕ ΑΔΥΝΑΤΟΝ

Εἶνε δυνατὸν νὰ παραδεχθῇ τις τόσην ἀδικίαν κατὰ τὴν μοναδικὴν ταύτην ἐποχὴν τῆς ἐπισημοτέρας ἐμφανίσεως τῆς δικαιοσύνης, ὥστε νὰ μὴ ἀκουσθοῦν αἱ διάτοροι αὐταὶ ἐκκλήσεις καὶ ἐπικλήσεις τῶν ἐπὶ τόσους αἰῶνας ἀδικουμένων; Καὶ ἂν τυχὸν ὑπάρχουν καὶ σήμερον κυβερνήσεις διατεθειμέναι νὰ κωφεύσουν, οἱ λαοὶ ἀκούουν, καὶ μόνον οἱ λαοὶ ἐννοοῦν ἀλλήλους. Προχθὲς ἀκόμη ὁ Οὐΐλσων ἐν τῷ περὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐπισήμῳ λόγῳ του, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ἐν Ν. Ὑόρκῃ, ἔλεγεν: «Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι πάσχουν, βλέπουν. Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ὑφίστανται τὴν ἀδικίαν, γνωρίζουν πόσον ἐπιθυμητὸν εἶνε τὸ δίκαιον. Ὄχι οἱ πολιτικοί, ἀλλὰ οἱ λαοί. Ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἐπὶ μακρὸν ὑφίσταντο τὴν τρομερὰν δοκιμασίαν νὰ κυβερνῶνται ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἔκαμνον ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ἀπεγνωσμένας ἐκκλήσεις πρὸς τὸν κόσμον, ὅπως τύχωσι δικαιοσύνης καὶ βοηθείας καὶ λυτρώσεως, ἀλλ' οὐδεμία κυβέρνησις τοῦ κόσμου ἔδωκέ ποτε εἰς τὰς ἐκκλήσεις των εὐήκοον οὖς...» Τώρα εἶνε καιρός, καθ' ὃν καὶ αἱ κυβερνήσεις ὀφείλουν ν' ἀκούσουν· ἡτοιμάσθησαν νὰ ἀκούσουν «τὸν μέγαν παλμὸν τῆς καρδίας τοῦ κόσμου». Καὶ ἰσχυρότερος ἀπὸ τὸν παλμὸν τοῦ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν Ἑλληνισμοῦ δὲν ὑπάρχει. Ἐάν, ὅταν κλαυθμηρίζῃ παιδίον, ἀκροάζεται ὅλη ἡ οἰκουμένη, - κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἑνὸς μεγάλου ἀνδρός, – ὅταν θρηνοῦν λαοὶ καταδυναστευόμενοι, εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ εὕρουν ἀπήχησιν οἱ λυγμοί των;

ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Τὸ ζήτημα τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Ἀγγλίᾳ προοδεύει, διότι ὡς πρόοδος δέον νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ ἀνακίνησίς του καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων. Πολλοὶ βουλευταὶ ἐπηρώτησαν τὴν Κυβέρνησιν ἂν ἀληθεύῃ τὸ ὅτι ἔκαμε περὶ ἀποδόσεώς του εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν δήλωσιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας οἱ Τοῦρκοι ἀπειλοῦν τὴν ἀνατίναξιν τοῦ ναοῦ. Καὶ ὁ μὲν ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν περιωρίσθη εἰς τὴν ἀπάντησιν, ὅτι ἀπὸ διμήνου φρουρεῖται οὗτος ὑπὸ στρατιωτικῆς δυνάμεως προνοίᾳ τοῦ ἐν ΚΠόλει Ἄγγλου Ἁρμοστοῦ. Ἀλλ' ἡ ἐπακολουθήσασα συνηγορία ἄλλου βουλευτοῦ ὑπὲρ ἀποδόσεως τοῦ ναοῦ εἰς τοὺς δικαιούχους διὰ λόγους χριστιανικῶν αἰσθημάτων, ἀρκεῖ διὰ νὰ μᾶς πείσῃ, ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τῶν ἐργαζομένων ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς λύσεως τοῦ ζητήματος κύκλων θὰ παρασκευάσῃ αἰσίαν τὴν ἔκβασίν του.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Ἡ «Ἠχὼ τῶν Παρισίων» ἐδημοσίευσεν, ὅτι ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου Σεβ. Προύσσης κ. Δωρόθεος ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Κωνσταντινούπολις πρέπει νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Πατριαρχείων. Τὴν παράδοξον ταύτην ἀνακρίβειαν ἔσπευσεν ἀμέσως ν' ἀναιρέσῃ ὁ Τοποτηρητὴς τονίσας, ὅτι «τὸ Πατριαρχεῖον οὐδέποτε θὰ ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ νὰ διεκδικήσῃ δι' ἑαυτὸ τὴν ΚΠολιν, ἀλλ' ὅτι, καθ' ἣν ἐντολὴν ἔλαβεν ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριαρχείου αὐτὸς καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἧς προΐσταται, ζητεῖ τὴν καθαρὰν καὶ ἁπλῆν αὐτῆς καὶ τῆς ἐνδοχώρας της ἕνωσιν πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἡμεῖς καὶ πρὶν ἔτι διαβιβασθῇ ἡ ἐπανόρθωσις αὕτη τοῦ Τοποτηρητοῦ, εἴμεθα βέβαιοι περὶ τοῦ ἐσφαλμένου τῆς ἀνακοινώσεως τῆς «Ἠχοῦς». Διότι ἡ μακραίων ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας μαρτυρεῖ ἀψευδῶς, ὅτι οὐδέποτε αὕτη ἠξίωσε κοσμικὴν ἐξουσίαν ὡς ἀντικειμένην εἰς τὸ πνεῦμά της. Διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν πρωτίστων λόγων, δι' οὓς ἐματαιώθη ἡ περὶ δημιουργίας οὐδετέρου Κράτους ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀπόφασις τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Λονδίνου τοῦ 1912, ἦτο τὸ ἀσύνετον τῆς δημιουργίας τελείου Κρατικοῦ ὀργανισμοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χαρακτῆρος.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ἱερὰ Σύνοδος. — Οἱ ἐν Βοστώνῃ τῆς Ἀμερικῆς Ἕλληνες τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας ἀποτεινόμενοι δι' αἰτήσεώς των πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον, παρακαλοῦν, ἵνα ἐνεργήσῃ καὶ αὕτη παρ' οἷς δεῖ πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος των. Ἐνεκρίθη νὰ διαβιβασθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ἁρμόδιον.

— Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκ. Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς καταδικάζεται ὁ ἀρχιμ. Κωνστ. Ζουμπουλίδης, προσωρινὸς ἐφημέριος τοῦ ἐν Πειραιεῖ ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἐλευθερίου, εἰς τρίμηνον ἀργίαν ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας καὶ ἰσόχρονον στέρησιν τῶν ἐφημεριακῶν του δικαιωμάτων, ἐπὶ ἐξυβρίσει χριστιανῶν.

— Ἐπεκυρώθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκ. Δικαστηρίου Πατρῶν κατὰ τῶν ἐφημερίων τῆς ἁγ. Ἀλεξιωτίσσης Κωνστ. Σοφιανοπούλου καὶ Εὐθυμ. Ἀνδρικοπούλου, καταδικασθέντων τοῦ μὲν δευτέρου εἰς ἀργίαν 15 μηνῶν, τοῦ δὲ πρώτου εἰς ἀργίαν 18 μηνῶν ἐπὶ σκανδάλῳ καὶ τύψει κατ' ἀλλήλων. Ἐπειδὴ οἱ ὡς ἄνω καταδικασθέντες, μὴ συναισθανθέντες τὸ βαρὺ αὐτῶν παράπτωμα, οὐδὲ τὸ ἐπιεικὲς τῆς κατ' αὐτῶν πρωτοδίκου ἀποφάσεως, προέβησαν εἰς ἔφεσιν πρὸ τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐνεκρίθη ὅπως αὐξηθῇ συγχρόνως τοῦ μὲν Ἀνδρικοπούλου ἡ ποινὴ ἀπὸ 15 εἰς 17 μηνῶν ἀργίαν, τοῦ δὲ Σοφιανοπούλου ἀπὸ 18 εἰς 20 μηνῶν ἀργίαν.

— Διὰ τηλεγραφ. Ἐγκυκλίου ἡ Ἱ. Σύνοδος συνέστησεν εἰς πάντας τοὺς Σεβ. Ἐπισκόπους καὶ τὰς Ἐπισκ. Ἐπιτροπάς, ὅπως παράσχωσι τηλεγραφικῶς πληροφορίας περὶ τῶν ὑπαρχουσῶν κενῶν θέσεων ἱερέων, τὰς ὁποίας ἀπεφάσισε νὰ πληρώσῃ ἡ Ἱ. Σύνοδος διὰ τῶν ἱερομονάχων τῶν ἐν ταῖς Μοναῖς εὑρισκομένων.

— Ἐνεκρίθη νὰ διαβιβασθῇ Ἐγκύκλιος πρὸς εἴσπραξιν συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ ἐν Καλλιθέᾳ Οἴκου τῶν τυφλῶν.

— Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ν' ἀπολυθῇ Ἐγκύκλιος συστατικὴ τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος» πρὸς τὸν σκοπόν, ἵνα τὰ ἐν αὐτῷ δημοσιευόμενα κατάλληλα ταῖς περιστάσεσι κηρύγματα ἀναγινώσκωνται ἐπ' ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἢ διδασκάλων ἐκεῖ, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἱεροκήρυκες ἢ οἱ ὑπάρχοντες ἀδυνατοῦσι νὰ κηρύττωσι τακτικῶς.

— Ὑπὸ τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Δημητριάδος ὑπεβλήθη ὁ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Ναυπακτίας καταρτισθεὶς κατάλογος τῶν ἑδρῶν, ἐν αἷς, συνῳδὰ τῇ προτέρᾳ τῆς Ἱ. Συνόδου ἀποφάσει, θὰ διορισθῶσι θεολόγοι ὡς ἀρχιερατικοὶ Ἐπίτροποι καὶ συγχρόνως καθηγηταὶ τῶν ἱερῶν. Ἐκ τοῦ καταλόγου ἐξάγεται, ὅτι αἱ τοιαῦται ἕδραι ἀνέρχονται εἰς 90. Ἐνεκρίθη ὁ κατάλογος καὶ ἀνετέθη εἰς τὴν αὐτὴν Ἐπιτροπὴν νὰ καταρτίσῃ ὅμοιον περὶ τῶν διορισθησομένων καταλλήλων προσώπων.

— Ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Συνοδικοῦ Ἐπιτρόπου Θ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου καὶ ἐνεκρίθη ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν νὰ δοθῶσι σχετικαὶ ὁδηγίαι.

Δημοψήφισμα τῆς Ἑλλην. ΚΠόλεως. — Εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως ἀναφέρουσιν, ὅτι τῇ 3ῃ ἱσταμένου, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς τῆς ΚΠόλεως καὶ τῶν περιχώρων ἐν συναγερμῷ ἀπείρου πλήθους, ἀφοῦ ἐξεφωνήθησαν λόγοι χοροστατούντων Μητροπολιτῶν, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἀκόλουθον

ψήφισμα τοῦ ἑλληνορθοδόξου πληθυσμοῦ τῆς Βασιλευούσης:

«Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τῆς Κων/πόλεως καὶ τῶν περιχώρων συνῆλθε σήμερον εἰς τὰς ἐκκλησίας, ὅπου καὶ μόνον δύναται νὰ συνέλθῃ ἀκόμη ἐλευθέρως, ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν τυραννίαν. Διεκδικῶν δὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τῆς διακυβερνήσεώς του, ἀναγνωρισθὲν μετὰ τὸν Συμμαχικὸν θρίαμβον· διαδηλῶν τὰ δίκαια, τὰ ὁποῖα κατέχει ἀπὸ 25 αἰώνων ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, τῆς ὁποίας καὶ ὑπὸ τὸν ζυγὸν ὑπῆρξεν ὁ κυριώτερος ἐργάτης τοῦ Πολιτισμοῦ· πεπεισμένος, ὅτι οἱ Σύμμαχοι καὶ ὁ πεπολιτισμένος κόσμος δὲν θ' ἀνεχθοῦν ἀπολιτίστους τυράννους νὰ κυβερνοῦν λαὸν μαρτυρήσαντα ἐπὶ πέντε καὶ ἥμισυν αἰῶνας· ἐκφράζων τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἐπιθυμίας ὅλου τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ὅστις ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τοῦ πολέμου ἠκολούθησε τὰς Ἀνταντικὰς ἰδέας, δι' ὃ καὶ κατεδιώχθη σκληρῶς, διαδηλοῖ τὴν σταθερὰν αὐτοῦ θέλησιν ὅπως ἐπιτύχῃ πλήρη ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν, καὶ φρονεῖ, ὅτι τὸ μόνον ἀσφαλὲς μέσον πρὸς ἀποσόβησιν μελλουσῶν ἀνωμαλιῶν ἐν τῇ Ἐγγὺς Ἀνατολῇ εἶνε ἡ ἕνωσίς του πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα, ὢν ἀποφασισμένος νὰ μὴ δεχθῇ ἄλλην λύσιν.

»Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς παρακαλεῖ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὡς τὴν ἀνωτάτην ἐθνικὴν Ἀρχήν, νὰ ὑποβάλῃ τὸ ψήφισμα τοῦτο εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Ἰταλίας καὶ Ἑλλάδος ἐν τῇ Διασκέψει».

Ζωηρόταται ζητοκραυγαὶ ἐκάλυψαν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ψηφίσματος. Ὁ Λαός, ὁ κατακλύσας τοὺς ναούς, ἀνήρχετο εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων κραυγαζόντων «ζήτω ἡ ἕνωσις». Ἡ συγκίνησις ἦτο μεγίστη. Ἔβλεπέ τις γέροντας κλαίοντας, ἐνῷ εἰς τὰ πρόσωπα τῶν νέων διέκρινε τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς ἐλπίδος.

Ὁ Λαὸς διελύθη ἡσύχως, τηρηθείσης ἀπολύτου τάξεως.

Τὸ Δημοψήφισμα μετὰ ταῦτα ἐξετέθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Μεγ. Πρωτοσυγκελλίας τῶν Πατριαρχείων, καθ' ἑκάστην δὲ παρελαύνουν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐξ ὅλων τῶν σημείων τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν περιχώρων Ἐπιτροπαί, Προεδρεῖα Σωματείων, Συντεχνίαι καὶ Σύλλογοι, διὰ νὰ θέσουν κάτωθι τοῦ Δημοψηφίσματος ἐν συγκινήσει ἀφάτῳ τὰς ὑπογραφάς των καὶ τὰς σφραγῖδάς των.

— Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου Παν. κ. Δωρόθεος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῶν Πατριαρχείων κ. Παππᾶ ἐπεσκέφθη τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐδαφικῶν ζητημάτων κ. Ταρντιέ, ὅστις ὑποδεχθεὶς αὐτὸν μετ' ἐγκαρδιότητος ἐβεβαίωσεν, ὅτι θὰ γείνῃ δεκτὸς εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ἵνα ἐκθέσῃ τὰς ἀξιώσεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

— Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ ἀφίκετο ὁ Πανιερ. Μητροπ. Κασσανδρείας κ. Εἰρηναῖος.

— Διατρίβει ἀπό τινος παρ' ἡμῖν ὁ Παν. Μητροπ. Κρήνης κ. Καλλίνικος Λαμπρινίδης, ἀφικόμενος ἐκ ΚΠόλεως πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῶν ἐνταῦθα εὑρισκομένων ἐπαρχιωτῶν του, μεθ' ὃ θὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Χίον πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ὑποβοηθήσῃ τὸ ἔργον τῆς παλινοστήσεως τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων χριστιανῶν του εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν.

Ἀντιπροσωπεία τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐπισκοπιανῆς Ἐκκλησίας.—Τῇ πρωΐᾳ τῆς παρελθούσης Τετάρτης ὁ ἐνταῦθα Πρεσβευτὴς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Ντρόππερς ἐπισκεφθεὶς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ τὸ ἀκόλουθον ἐξ Ἀμερικῆς τηλεγράφημα:

«Εὐαρεστηθῆτε ν' ἀνακοινώσητε πρὸς τὴν Α. Σ. τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, ὅτι ἀντιπροσωπεία ἐκ τριῶν Ἐπισκόπων καὶ δύο ἱερέων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπισκοπιανῆς Ἐκκλησίας εὑρίσκεται καθ' ὁδὸν δι' Ἀθήνας πρὸς συνέντευξιν μετ' αὐτοῦ».

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ, ἡ Διαχείρισις τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» παρακαλεῖ θερμῶς τοὺς ἀξιοτίμους συνδρομητὰς ὅπως μὴ ἀναβάλωσιν ἐπὶ πλέον τὴν καταβολὴν τῆς συνδρομῆς των.

*

Παρὰ τὴν μεγίστην ὕψωσιν τῶν τιμῶν τοῦ χάρτου καὶ τῶν τυπωτικῶν, ἡ συνδρομὴ τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» παρέμεινεν ἡ αὐτή, καὶ ἦτο οὕτω τὸ εὐθηνότερον ἐξ ὅλων τῶν περιοδικῶν, διότι ἀποβλέπει εἰς μόνην τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστῶν του. Ἐντὸς ὀλίγου ὁ ὄγκος τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος» θὰ αὐξηθῇ μέχρι διπλασιασμοῦ, δίκαιον δὲ θὰ ἦτο, ἑπομένως, νὰ αὐξηθῇ ἀναλόγως καὶ ἡ συνδρομή του. Ἐν τούτοις, χάριν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, αὐξάνεται μόνον εἰς 15 δραχμὰς διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι, καὶ εἰς δραχ. 20 διὰ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητάς.

*

ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ἀντιπρόσωπος τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» εἶνε ὁ «Ἐθνικὸς Κῆρυξ» τῆς Νέας Ὑόρκης. Παρακαλοῦνται, ἑπομένως, οἱ ἐν Ἀμερικῇ θέλοντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ εἰς τὸν «Ἐκκλησ. Κήρυκα», ὅπως εἴτε διὰ τὴν καταβολὴν τῆς συνδρομῆς των, εἴτε δι' αἴτησιν ἀποστολῆς φύλλων τοῦ «Ε. Κ». ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος», ἥτις καὶ δικαιοῦται ἀνθ' ἡμῶν νὰ ἐκδίδῃ τὰς πρὸς εἴσπραξιν ἀποδείξεις.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» εἶνε: **«National Herald» 136—140 W. 26th St. New York City.**

ΝΕΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΑΙ

[Ὁ «Ἐκκλησ. Κῆρυξ» ἀναφέρει μετὰ συντόμου κρίσεως πᾶν σύγγραμμα εἴτε μελέτημα ἐν περιοδικῷ ἢ φύλλῳ, τοῦ ὁποίου ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν αὐτοῦ].

Μ. Παπαϊωάννου Μπρατσιώτου, δ. θ., Συμβολαὶ εἰς τὴν βιβλικὴν ἱστορίαν. Ὁ Ἰουδαϊσμὸς ἐπὶ Ἰ. Χριστοῦ. Μέρος Α'. Αἱ πολιτικαὶ σχέσεις τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ Ἰουδαϊσμοῦ ἐπὶ Ἰ. Χ. Ἀθῆναι. Τύποις Α. Δεληγιάννη. 1918. σ. 114.

Σκοπὸς τοῦ σ. τῆς πραγματείας ταύτης εἶνε ἡ ἱστορικὴ ἔρευνα τῆς χώρας, ἐν ᾗ ἐγεννήθη, ἀνετράφη, ἔδρασεν ὁ Κύριος, καὶ καθόλου τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς θρησκευτικῶς καὶ πολιτικῶς διετέλει ὁ ἐν Παλαιστίνῃ Ἰουδαϊσμὸς κατὰ τὴν ἐπὶ γῆς τοῦ Σωτῆρος ἐμφάνισιν, πρὸς πλήρη κατανόησιν τῶν ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις περιεχομένων. Ἐν τῷ Α' μέρει, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἐπ' ὄψει, ὁ σ. ἐξετάζει τὰ συναφῆ ζητήματα πρός τε τὴν πολιτικὴν καθόλου κατάστασιν τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ ἰουδαϊσμοῦ καὶ τὰ πρὸς τοὺς Ρωμαίους ἐν Ἰουδαίᾳ ἐπιτρόπους· ἐν ἰδιαιτέρῳ δὲ κεφαλαίῳ τὰ τοῦ κοινωνικοῦ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ βίου. Εἰς ὀλίγας σχετικῶς σελίδας κατώρθωσεν ὁ σ. νὰ διαλάβῃ ὅ,τι ξένοι ἐπιφανεῖς θεολόγοι ἐν πολυτόμοις καὶ πολυτίμοις ἔργοις ἐπραγματεύθησαν σχετικὰ πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα, παρέχων οὕτω εὐσύνοπτον ἔργον τοῖς παρ' ἡμῖν φίλοις τῶν θεολογικῶν γραμμάτων.

π. π.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 15, » » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20. Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Ἀπευθυντέον: Ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν Σύνταξιν: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος».— Δι' ἐμβάσματα συνδρομῶν καὶ ἀποστολὴν τοῦ φύλλου: Πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος».